

door God. Maar niet alle Abrahamieten waren kinderen Gods in dien zin, dat zij ook innerlijk als uit God geboren waren, en Abrahams hart en innerlijk bezaten. En dit laatste was noodig om den zegen van die beschikking, verordening, bevoorrecht door God te verkrijgen en te genieten. Anders werkte dat alles oordeel en ondergang. Zoo kan huius Gods beide omvatten: die hunnerzijds innerlijk God liefhebben en dienen, maar ook die, hoewel door God met heilgoederen als verbond e.d.g. bevoorrecht, en Zijn Naam belijdende, toch niet in hun hart aan den Heere gebonden zijn. Daarom kan de apostel schrijven in Gal. 3 vs. 7: Gij weet dus dat die uit het geloof zijn, deze zijn huius van Abraham. En in vs. 26: Want allen zijt gij huius Gods door het geloof in Christus Jezus. Maar waren zij allen in hun hart ware geloovigen? Dat moest wel zoo zijn. Doch het kon ook anders wezen. En vandaar ook Paulus' waarschuwing in dezen zelfden brief: Zie, ik Paulus zeg u, dat wanneer gij u laat besnijden, Christus u geen nut zal doen, Gal. 5:2. Wanneer de apostel echter in Rom. 8:16 schrijft: die Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn, dan gebruikt hij niet huius, maar teknon. Daarbij komt duidelijk het innerlijk der menschen in aanmerking. En dan volgt ook in de verzen 17 en 21 het woord teknon. En indien wij tekna, kinderen zijn, dan ook erfgenamen. En in vs. 21: dat het schepsel ook hoopt, zelf vrijgemaakt te worden van de dienstbaarheid der verderfenis tot de vrijheid der heerlijkheid der tekna, kinderen, Gods. Dan gaat het over het metterdaad verkrijgen van het heil en den eeuwigen zegen. En daarvoor is noodig het uit God geboren zijn ook naar de hartsgesteldheid. In Rom. 9:7, dus in het hoofdstuk dat vlak op het zoeven genoemde volgt, zegt hij: Nocht omdat zij Abrahams zaad zijn, zijn zij allen kinderen. En voor dit laatste woord staat dan weer in het oorspronkelijke tekna. In Joh. 3 vs. 1 lezen wij: Ziet hoe groote liefde de Vader ons gegeven heeft, dat wij tekna, kinderen, Gods genoemd worden.

Tot zoover prof. Greijdanus, (33/4). Zijn conclusie is „dat huius Gods breeder kring omspannt dan tekna Gods, niet alle huius Gods zijn ook tekna Gods" (34). We hebben hier dus duidelijk onderricht aangaande de begrippen „zaad" (van Abraham), „zonen" of „kinderen" (huius) en „kinderen" (tekna).

Men kan dus — voorloopig blijven we hier staan — gerekend worden onder de „zonen der belofte" (d.w.z. daar letterlijk en wettelijk en heusch onder geteld worden) zonder uitverkoren te zijn tot het eeuwige leven.

De rest volgt later.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

DE VERANTWOORDELIJKE WORDEN HET PAD OPGESTUURD.

Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doet; en die vuil is, dat hij nog vuil worde; en die rechtvaardig is, dat hij nog rechtvaardig worde; en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde. Openb. 22:11.

Bijna is de verhoogde Christus uitgesproken; en bijna is zijn knecht Johannes klaar met schrijven. Bijna is de Geest van God, die een bijbel heeft geïnspireerd, gereed gekomen met dit enorme werk-stuk van vele eeuwen en uit zeer verwijderde cultuurgebieden. Bijna zullen zij gedrieën zeggen: ite, missa est; dat is: gaat nu maar heen, de laatste perikoop der Groote Preek is afgelopen.

Gaat nu maar heen — het oecumenisch pad op. Want ik heb — aldus de Christus van Patmos — ik heb u in deze Openbaring van Johannes duidelijk getoond, dat de oecumene, d.w.z. de heele „cultuurwereld" een tooneel van strijd zal worden, uitvalspoor van de kerkvervolgers tegen mijn kerk, en invalspoor van mijn laatste plagen, die ook u niet onbewogen zullen laten. Gaat nu dat oecumenisch pad maar op, en tracht in den komende oecumenischen war-winkel het a b c der oecumenische liefdes-actes te verrichten, d.w.z. het lichaam des Heeren te onderscheiden. Zoo immers alleen viert men mijn heilig avondmaal, totdat ik kom?

Welnu — daar gaan die lezers van de Openbaring van Johannes, daar gaan de hoorders van het slot der Groote Eene Preek. Maar vóór ze heengaan, krijgen ze nog een boodschap mee. Het zou later — ten onrechte — als een „toepassing" op de preek worden „aangevoeld". Wie onrecht doet — die ga zijn gang ook verder maar. Wie vuil is, blijf maar zoo verder lopen op het wereldpad. Wie daarentegen rechtvaardig is, dat wil dezen keer zeggen: géén onrecht doet, maar het recht van God bestelt, die moet op dat pad nu voortaan blijven lopen. En wie heilig is, dat wil ditmaal zeggen: wie niet vuil, maar rein is, die houde zich rein.

Met deze boodschap kunnen de lezers, de hoorders gaan. Er komt niet veel meer om te hooren; zoo aanstands klinkt het: amen.

Wordt hier — die vraag blijft over — wordt hier nu gesproken óver ónbepaalde menschen? Of wordt hier soms gesproken tot bepaalde menschen? Is dit een woord van hemelsche berusting: er is toch niets meer te veranderen aan den Grooten Raad, het Eeuwig Besluit, — laat nu verder op den breeden wereldakker maar komen wat komen móet? Of — is hier een scherpe herderlijke verantwoordelijk-stelling van de zeer bepaalde hoorders van de Preek?

Het antwoord moet luiden: niet het eerste, maar het tweede.

Christus, toegekomen aan het einde van de Groote Verkondiging, en de homilie van Patmos besluitende, „praat" niet „óver" menschen in abstracto, doch „spréekt" zeer duidelijk „tót" zijn menschen in concreto. Hij richt het woord tot hen, die de woorden van dit boek zullen hooren lezen. Hij richt zich tot de geadresseerden van dit laatste bijbelboek; en het zijn immers de zeven gemeenten van Klein Azië, voor wie in de eerste plaats dit boek bestemd is? En het zijn in vervolg immers de kerk menschen, die de Christus tot zich vergaderen zal door het medium (óók) van die zeven brieven aan de zeven gemeenten? Het zijn immers de lieden, die „ooren hebben om te hooren"?

Daarom is dit verschrikkelijke woord wel iets anders dan een gediteerde schets voor een daverende speech voor een Toogdag-met-luidsprekers over het thema van „De Toespitsing van de Antithese". Het gaat niet „over" den afwezigen Nero, doch het gaat „tegen" den aanwezigen hypocriet, die in de kerkbank zit. Het is geen grootsch project voor een Referaat over de tegenstelling: „Kerk en Wereld", doch een tweesnijdend zwaard, dat in het kerkvleesch wordt gedreven; dit hier moet er uit, dat daar mag blijven zitten. De „Kerk" krijgt hier geen Machtspreuk mee, om na te prevelen op den Gerichts-dag-van-het-Veroorde-Religieuze-Gezag teneinde anathemata te slingeren tegen de spelbrekers, die niet meedoen; maar de Bisschop der zielen zelf, Jezus Christus, komt hier zijn „kerk" invaren om gericht te houden onder allen die wel meedoen, doch die het Spel niet breken door den laatsten Ernst.

Die onrecht doet — een verbondskind.

Die vuil is — een verbondskind.

Die rechtvaardig is — een verbondskind.

Die heilig is — een verbondskind.

Die onrecht doet — niet de afwezige Antichrist dezen keer, doch een broeder der gemeente.

Die vuil is — niet de afwezige Hoer op zeven bergen dezen keer, doch een bruid der gemeente.

Die rechtvaardig is — geen Deputaat der Vereenigde Kerken allicht naar de Oprechte Heilige Oecumenische Synode, maar een zondaar, die zich pas bekeerd heeft en nog bedremmeld achter in de kerk blijft staan.

Die heilig is — geen Voorzitter allicht van Boodschap nummer zoóveel van de Vereende Kerken tot een of anderen Oecumenischen Raad, de man, die auteur zou kunnen zijn van zijn spannende autobiografie, die het thema behandelt van het zichzelf snijden om de Basileis, om het koninkrijk der hemelen, doch de biografie nooit schrijven zal.

Daarom is dit woord terecht verschrikkelijk genaamd. Het is een schot in den boeg van alle kerk, die zich diets maakt, dat het verbond in het nieuwe Testament „geen wraak kent" (1).

Geen wraak kennen?

Maar dat appél op aller individuele verantwoordelijkheid op de laatste bijbelbladzij dan? Het is zooveel als: ik heb het u nu alles duidelijk gezegd, mijn kerk, en nu moet ieder uwer maar zelf weten wat hij met die woorden doet!

Berg de speech over de Toegespitsde Antithese tusschen de twee apocalyptische Grootheden maar op, meeneer de redenaar. En lees het formulier van den Ban eerst na, gij Schorsende Synodes, die uw gestolen autoriteit zoo voelt. En gij, mijn ziel, hoor gij nu bovenal.

K. S.

KERKELUK LEVEN

HADDEN WIJ HET DAN ZOO MIS?

(Enkele opmerkingen naar aanleiding van het „Catechisatie-dictaat" van Prof. Dr W. H. Gispén.)

Wanneer men let op de actie van synodocratische zijde tegen de vrijmaking en wederkeer tot het Woord des HEEREN, krijgt men soms het gevoel: „hadden we het dan zoó mis?", toen we namelijk streken en ons verzetten tegen de steeds meer veldwinnende neogereformeerde scholastiek? Was het heusch allemaal inbeelding en gezichtsbedrog? Immers, het staat tegenwoordig aan synodocratischen kant goed, een beetje „bezwaard" te wezen. En er „mag" tegenwoordig weer zooveel. En „er wordt niet meer afgezet", enzovoorts. Er was dus geen enkele reden tot vrijmaking. Het was allemaal maar een beetje opgebla-

zenheid en humbug van die zgn. „bezwaarden". Een persoonlijk gedootje rondom K. S.

Aldus het „vredes-offensief" tegen de noodzakelijke reformatie van de Kerk des HEEREN. En velen laten zich in slaap wiegen, in Friesland, en op Urk, enzovoorts. Het komt hun vleesch goed van pas, aldus gewiegd te worden. Nu „behoeven ze immers niets meer te doen". Behalve dan een beetje „bezwaard preeken", om onrustige gemeente-leden in bedwang te houden.

Hadden we 't echter inderdaad zoo radicaal mis? Hebben wij (om met Ds Volten van Enschede te spreken) onze menschen inderdaad „radicaal verkeerd ingelicht"?

Het onlangs verschenen „Catechisatie-dictaat" van Dr W. H. Gispén leert het u wel anders. Hij is een man van gezag, immers: professor. Hij gaf dit reeds jaren geleden gegeven dictaat rustig uit, bleef dus in de „oude lijn" van zijn domineespraktijk, die blijkbaar de synodale leer onvervonden heeft beoefend. Hij heeft (zie onder) niet eens meegedaan met de bochten en kronkelingen van leerspraak-toelichting-praeudvies-zestien punten-vervangingsformule. Dat is allemaal alleen maar voor de propaganda..... Voorts worde de jeugd der kerk (het is immers catechisatie-dictaat!) ongehinderd onderwezen in de „goddelijke waarheden" der synodale scholastiek.

Onwillekeurig hebben we dit dictaat op enkele belangrijke punten getest, en willen er een paar opmerkingen over maken.

Scholastiek.

Eerst iets in 't algemeen. Hoewel de schrijver in de Inleiding zegt, zich vooral aan Bavinck te hebben gehouden, blijkt onmiddellijk bij het doorbladeren, dat alle scholastieke vindingen en onderscheidingen van de laatste 70 jaar er in voorkomen. Wil men dat in een dogmatisch handboek doen, fiat. Veel herdrukken zal 't dan niet beleven. Maar we hebben er groot bezwaar tegen, dat te doen in een „catechisatie-dictaat". Zoo wordt dus aan de jeugd van Christus' kerk met ambtelijk gezag „gediteerd" (niet het levende Woord in de levende Belijdenistaal, maar) mensche-lijke wijsheid, dorre „wetenschappelijke" schema's. Daar is al zooveel mee bedorven. Moet er nu nog meer kapot?

Geschiedbeschrijving.

Dit boekje geeft ook Kerkgeschiedenis. 'n Voortreffelijk ding op de Catechisatie. Maar zie nu, hoe dat geschiedt bij de beschrijving der laatste jaren:

„In 1942 trok de Synode van Sneek, vergaderd te Utrecht, conclusies inzake „meeningverschillen". Deze conclusies werden door de Synode met algemeene stemmen aangenomen. Later kwamen er bij sommigen bezwaren. In 1944, na de afzetting van Prof. Dr K. Schilder, kwam het op verschillende plaatsen tot een uittreden van bezwaarden uit de Gereformeerde Kerken (acte van vrijmaking of wederkeer) en de vorming van de Geref. Kerken (onderhoudende art. 31 K. O.)" pag. 15-17.

Ziedaar de geschiedenis der vrijmaking! Natuurlijk verlangen we niet een breedvoerige beschrijving. Maar we bedenken slechts: deze beschrijving heeft een paedagogisch doel! Immers: de opvoeding der synodale jeugd. En we kunnen dan ongeveer wel nagaan, hoe dit paedagogisch werkt.....

Eerst eenstemmigheid. Toen kwam de spelbreker K. S. Waarom hij afgezet werd, hooren we niet. De eer, die eerst aan De Cock en Kuyper gegeven wordt (dat n.l. hun zaak wordt vernield) ontvangt hij niet. En dan: toen kwam de vrijmaking. Zie je wel, jongelui, niets dan een persoonlijk zaakje vanwege die K. S.

Maar de eigenlijke oorzaken der scheuring worden verzwegen! De binding, de zaak H. J. Schilder, de uittooting van Bergschenhoek, de eischen aan Prof. Schilder, etc. etc. Neen — maar als de jeugd dit nu maar onthoudt: K. S. wilde niet — en toen kwam de uittocht der Schilderianen, die hun „meester" liever hadden dan de kerk.... Arme, aldus voorgelichte, jeugd!

We stippen nu een enkel punt nog aan.

Hoe het geloof gewerkt wordt.

„Oorsprong van dit geloof is de werking van den heiligen Geest, die dat hart wederbaart. Vgl. Joh. 1:12, 13. Inhoud van dit geloof is de belofte des Evangelies", pag. 47. En dan pag. 73: „God heeft in Zijn vrijmacht aan deze middelen (n.l. Woord en Sacr., v. D.) de uitdeeling Zijner genade verbonden. De Heilige Geest maakt van deze middelen gebruik, om het geloof te werken en te versterken."

Hier dus weer de scholastieke leer pur sang: Scheiding van Woord en Geest bij de werking des geloofs. Vooral het eerste citaat doet dat sterk. Werker en inhoud des geloofs worden streng gescheiden. In het tweede blijft het Woord een instrument, dat al of niet gebruikt kan worden in „vrijmacht". Dit laat de deur dus wijd open voor onmiddellijke wedergehoorte, geloofskiam, enzovoorts.

1) Dat jekt de schrijver. Hij moet weten (want anders moet hij er niet over praten) dat ik in de commissie heb tegen-gestemd tegen de uitspraken. En ik heb aangeboden, de argumenten publiek te geven, maar de V.U.-partij wou me natuurlijk den mond niet helpen open doen. Ze konden peitseren van de Duitschers, die op hun beurt met een deel hunner relaties hadden. — K. S.

De Kerk

Bij heker. Am ondersch „uiteenv uitdruk art. 27 Opmerk

„Di openb hebb de St en le en m meest Over

dat laa tot nu t marchie pen: de kerk; 4 En d plurifon dat de hierover vriendel slechts het op

Wedergr

Ook niet de „uitwen natuuri nieuwe wederge „De bek geboorte lijdelijk mee". E

Die z G. B. a bekeerin baar lie de stevi

Verbond

We h leding d vierde f weer de open en „He God n non. J Abrah Woudi duidelijheid ges verkoren

Sacrame

Het z tot twee betee Maar: „Voor 1e. God 3e. een

Dezelf over art wanneer wordt v genade de berot wezige g

Doop.

Natuu „De deren, bescho de we pag. 7 Wat d schouwer maar al

Conclusi

Er wa scheiding Tot zelf waardelij evenals i santen t taal. Ne derseheid gelui!

Dr Dij dogmatis vruchten kloof ste Dit bo een bijn geloofs twijfelen heid van